

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

«Затверджую»
Завідувач кафедри
доц. О. В. Мартиненко

« 17 » серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти (ОКР бакалавр)

Практикум вокально-хорової підготовки

Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)»

Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Бердянськ, 2021

Робоча програма «Практикум ВХП» для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) освітньо-професійної програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)»

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент Григор'єва В. В.

Робочу програму погоджено проектною групою освітньо-професійної програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)» та схвалено на засіданні кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін

від “ 17 ” серпня 2021 року (протокол № 1)

Завідувач кафедри _____ (Мартиненко О.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми _____ (Бурназова В.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6 ECTS	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
	Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)		
Змістових модулів – 12	Освітньо-професійної програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180		4-й	
		Семестр	
Мова навчання - українська		7-й-8-й	
	Індивідуальні год.	Індивідуальні год. 12	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній ступінь: бакалавр	Практичні	Практичні 12
		Самостійна робота год.	Самостійна робота год. 156
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 24:156 27%:73%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Практикум вокально-хорової підготовки» - удосконалення диригентської та вокально-хорової підготовки студентів, майбутніх вчителів музики-хормейстерів, підготовка їх до майбутньої музично-педагогічної діяльності; удосконалення навичок академічного вокалу; формування зазначених програмних компетенцій; сприяння всебічному розвитку музичних здібностей, творчої ініціативи й уяви, образної мови, музичного мислення, артистизму; виховання музичного смаку, національної самосвідомості засобами вокально-хорового репертуару у т.ч. що складається із творів композиторів регіонального значення (Запорізький край, Північне Приазов'я); формування особистості музиканта-педагога, його професійної ерудиції.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Практикум вокально-хорової підготовки» є:

- удосконалення диригентсько-хорової техніки;
- закріплення навичок роботи з хоровою партитурою;
- ознайомлення здобувачів освіти із широким колом музичних вокально-хорових творів, різноманітних за ідейно-художнім змістом та музично-стилістичними особливостями у тому числі композиторів Північного Приазов'я та Запорізького регіону;
- вдосконалювати вмінням самостійного пошуку і використання виражальних засобів та прийомів диригування задля втілення художнього задуму автора;
- оволодіння виконавсько-технічними навичками, необхідними для самостійної диригентської роботи майбутнього вчителя музики з хоровими колективами;
- оволодіння методикою аналізу хорової партитури;
- удосконалення основних співацьких навичок засобами роботи над вокально-технічними вправами, вокалізами, вокально-художніми творами;
- вироблення у студентів вокально-хорової техніки, необхідної для співу в хорі;
- розширення музично-естетичного кругозору.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції*	Результати навчання
1	загальні	ЗК 1. Соціальні та загальнокультурні Здатність до формування національної самосвідомості,	ПРН 1. Володіти базовими знаннями з циклу гуманітарної підготовки, які сприяють розвитку загальної культури й

	<p>соціальної відповідальності; додержання правових та етичних норм, правил культури поведінки у стосунках з людьми.</p> <p>Здатність до постійного фізичного і духовного самовдосконалення.</p> <p>Здатність до збереження і примноження історичної спадщини, національних культурних традицій.</p>	<p>соціалізації особистості.</p> <p>ПРН 2. Вирішувати фахові завдання з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та навколишнього середовища, збереження життя, здоров'я та працездатності суб'єктів професійної діяльності.</p>
2	<p>ЗК3. Міжособистісні Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>Здатність працювати в команді та автономно, виявляти ініціативу та лідерські якості.</p> <p>Здатність до критики й самокритики.</p>	<p>ПРН 8. Демонструвати практичні навички роботи у команді, здійснення ефективного психологічного впливу на членів групи, подолання труднощів у сфері спільної діяльності, розв'язання конфліктів.</p> <p>ПРН 9. Організувати процес власної професійної діяльності і самоосвіти.</p> <p>ПРН 10. Рефлексивне ставлення до себе, здатність до самостійного пошуку помилок, оцінки своєї поведінки і результатів власного мислення, результатів праці й поведінки інших суб'єктів професійної діяльності.</p>
3	<p>ЗК 4. Системні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність використовувати набуті знання, вміння та навички для вирішення професійних завдань, виходячи з конкретних практичних ситуацій.</p> <p>Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>	<p>ПРН 11. Пізнавати дійсність, переводячи знання про одинокі й окреме у знання про загальне і навпаки; отримувати безпосередню інформацію про об'єкти у формі індивідуальних конкретно-чуттєвих образів через здатність до відчуттів сприйняттям і увчленням.</p> <p>ПРН 12. Застосовувати професійні знання, вміння та навички для розв'язання практичних завдань, що виникають під час педагогічної діяльності та у повсякденному житті.</p>

4	фахові	<p>ФК 1. Мотиваційна Здатність до усвідомлення значення майбутньої професії в соціальному та особистісному контекстах, сутності основних проблем дисциплін, що визначають зміст освіти за фахом, їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.</p>	<p>ПРН 14. Бути придатним до педагогічної діяльності, включаючи рівень розвитку здібностей і характер мотиваційної сфери, джерелом якої виступають відповідні естетичні ідеали, прагнення, переконання, установки, наміри, життєві цілі і цінності.</p>
5		<p>ФК 4. Музично-виконавська Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на музичному інструменті, сольного та хорового співу, хорового диригування, оркестрової та ансамблевої гри.</p>	<p>ПРН 18. Демонструвати наявність спеціальних музичних здібностей, таких як звуковисотний і тембровий слух, відчуття ритму, музична пам'ять, загальна музикальність. ПРН 19. Здійснювати слуховий аналіз, підбирати мелодії в межах програми загальноосвітньої школи і акомпанемент до них, транспонувати, перекладати і аранжувати невеликі за обсягом хорові та інструментальні твори для різного складу виконавців. ПРН 20. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність на належному фаховому рівні під час інструментального музикування, вокальної та диригентської діяльності; володіти навичками хорового співу, оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.</p>
6		<p>ФК 5. Управлінська активність Здатність демонструвати базові навички управлінської діяльності в освітньому закладі під час організації музичного навчання та позаурочної культурно-масової роботи.</p>	<p>ПРН 21. Володіти базовими знаннями і практичними навичками організаційної та творчої роботи з колективом, виявляти розуміння принципів постановки та оформлення культурно-дозвіллевих заходів у школі.</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Блок «Хорове диригування»

Змістовий модуль № 1. Диригування творів великої форми.

Транспортування творів шкільного репертуару на тон вгору і вниз. Читання з аркушу шкільних пісень (5-6 класи).

Змістовий модуль № 2. Твори великої форми.

Прийоми диригування речитативів і сольних партій в оперних сценах. Набуття початкових навичок практичної роботи з навчальним хором. Дроблення основної метричної одиниці в розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{2}{4}$ у повільному русі. Відпрацювання прийомів плавного звуковедення в дуже повільних темпах.

Змістовий модуль № 3. Практична робота студента-диригента в хоровому класі.

Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Показ елементів розучування хорового твору. Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Використання репетиційного жесту.

Змістовий модуль № 4. Основні прийоми техніки диригування поліфонічних творів.

Удосконалення техніки диригування в складних та змішаних розмірах ($\frac{9}{8}$, $\frac{9}{4}$ за дев'яти- і тридольною схемами; $\frac{12}{4}$, $\frac{12}{8}$ за дванадцяти- і чотиридольною схемами). Чергування простих і складних розмірів в хоровій партитурі. Диригування «на раз» у розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{5}{8}$. Відпрацювання чіткості жесту в творах дуже швидкого темпу.

Блок «Постановка голосу»

Змістовий модуль 1. «Навчальна діяльність студентів».

Функція гортані під час співу.

Два механізми в роботі гортані (зміщення гортані в цілому та робота внутрішніх м'язів гортані). Наукові та емпіричні дані про положення гортані під час співу. Індивідуальний підхід до корекції положення гортані у співі. Причини взаємозв'язку довжини надставної трубки й типу голосу. Механізм дії положення гортані на роботу голосниць і дихання у співі. Практичні висновки з науково-лабораторних спостережень.

Робота артикуляційного апарата вокаліста, дикція та вимова у співі.

Робота артикуляційного апарата у співі й мові. Артикуляція при переході від мови до співу. Рентгенологічні спостереження за артикуляцією співаків. Положення гортані у співі й мові. М'яке піднебіння у мові й співі. Функція глотки у мові й співі. Форма рота у мові й співі. Фонетичний метод виховання голосу. Вокальна мова. Зв'язок манери співу з фонетикою національної мови й вимовою в єдиній шкалі акцентів музичного мовлення.

Змістовий модуль 2. «Вокально-сценічна діяльність студентів».

Робота над видами вокалізації.

Вокалізація (італ. – *vocalizzazione*) – виконання мелодії на одних голосних звуках або розспівування окремих складів якогось слова; способи виявлення досконалості співу. Види вокалізації (кантилена, рухливість, трель, філіровка). Роль вправ і вокалізів у вихованні здатності до вокалізації. Кантилена як основа вокальної музики. Прийоми співу *legato* й *portamento* у кантилені. Зв'язок кантиленного співу з вірним голосоутворенням. Рухливість – уміння співати в швидкому русі. Колоратурна техніка як необхідна якість професійного вокаліста. Робота над рухливістю. Трель: її види й техніка виконання. Філірування. Методологія філірування звука. Одностороннє й двостороннє філірування.

Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені).

Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності (культури співу, артистизму, сценічної поведінки) на модулях (заліках, екзаменах), академічних концертах, лекціях- концертах у загальноосвітніх та музичних школах, на різноманітних конкурсах і фестивалях.

Змістовий модуль 3. «Навчальна діяльність студентів».

Робота над видами вокалізації.

Анатомія тембру. Основний тон і обертони. Звуковий спектр. Явища резонансу та реверберації. Темброві характеристики голосу співака: дзвінкість, політність, яскравість. Недоліки тембру, пов'язані з порушенням природного *vibrato* (надмірність або відсутність *vibrato*). Акустичне та фізіологічне розуміння *vibrato*. Робота над усуненням тремоляції, гойдання голосу. Втрата якостей тембру, зумовлена форсованим звучанням голосу. Динамічний діапазон як ознака сили голосу співака. Затиснутий, плоский, горловий, гугнявий, глухий та ін. недоліки тембру та прийоми їх усунення. Тембр і емоції. Вплив способів звукоутворення на темброві якості. Роль вправ і репертуару в розвитку тембрових якостей голосу співака.

Виховання вокального слуху.

Види музичного слуху (звуковисотний, мелодичний, гармонічний, поліфонічний, тембро-динамічний, фактурний, внутрішній). Вокальний слух як історичний феномен (І. Котляревський). Вокальний слух як перцептивний процес (О. Костюк). Вокальний слух як здатність не лише розрізняти особливості правильного чи неправильного співу, а й відчувати роботу голосового апарата, м'язово сприймати чужий спів (Л. Дмитрієв). Прийоми і методи розвитку звуковисотного слуху. Способи формування вокально-слухових уявлень. Виховна роль прийому сольфеджування (у тому числі під час виконання вокалізів) у формуванні вокального слуху. Високорозвинений вокальний слух як результат уявлень про еталон співу засобами корелювання м'язових відчуттів зі звуковими результатами (І. Колодуб).

Змістовий модуль 4. «Вокально-сценічна діяльність студентів»

Створення художнього образу.

Розвиток аспектів художньо-образного мислення співака. Продумування образної системи твору (асоціації, настрої, емоційний стан). Осмислення

музичної тканини твору (логіка розвитку думки, особливості мелодії, ритму, фактури, динаміки, агогіки, форми, кульмінацій). Винайдення найдосконаліших засобів вокально-технічного втілення твору та його художнього змісту. Художній образ вокального твору як єдність матеріального, духовного й логічного. Інтоніційний стрій вокального твору як естетична категорія, що поєднує емоційне та раціональне (Б. Асаф'єв). Переживання виражальної суті художнього образу, вміння втілити його у вольовому акт творчості.

Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені).

Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності (культури співу, артистизму, сценічної поведінки) на модулях (заліках, екзаменах), академічних концертах, лекціях- концертах у загальноосвітніх та музичних школах, на різноманітних конкурсах і фестивалях.

Блок «Хоровий клас»

Змістовний модуль № 1. Хоровий ансамбль як елемент хорової звучності

Зовнішні і внутрішні передумови створення ансамблю. Ансамбль як засіб художньої виразності в хоровому співі. Частковий ансамбль хору. Загальний ансамбль хору.

Змістовний модуль № 2. Види хорових ансамблів

Ансамбль залежно від теситурних умов (природний і штучний). Ансамбль в хорі залежно від фактури викладу твору. Ансамбль у творах гармонічного і гомофонно-гармонічного складу. Ансамбль у поліфонічних творах (підголосково-поліфонічних, контрастно-поліфонічних, імітаційних).

Змістовний модуль № 3. Процес розучування хорового твору

Початкове ознайомлення колективу з твором. Робота над основними елементами вокально-хорової техніки. Засоби і прийоми в процесі роботи над технічним і художніми компонентами твору. Робота з різними хоровими групами.

Змістовний модуль № 4. Методи розучування хорового твору

Спів з супроводом і без супроводу. Спів гармонічних послідовностей партитури поза ритмом. Мелодекламація, скоромовка. Роль диригентського жесту в процесі розучування твору.

4. Структура навчальної дисципліни

Блок «Хорове диригування»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		інд	с.р					Інд	с.р			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Диригування творів великої форми												
Транспортування творів							7	2	5			

шкільного репертуару на тон вгору і вниз.													
Читання з аркушу шкільних пісень (5-6 класи)							8		8				
Разом за змістовим модулем 9							15	2	13				
Змістовий модуль 2. Твори великої форми													
Прийоми диригування речитативів і сольних партій в оперних сценах.							3		3				
Набуття початкових навичок практичної роботи з навчальним хором.							6	2	4				
Дроблення основної метричної одиниці в розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{2}{4}$ у повільному русі. Відпрацювання прийомів плавного звуковедення в дуже повільних темпах.							6		6				
Разом за змістовим модулем 10							15	2	13				
Усього							30						
Змістовий модуль 3. Практична робота студента-диригента в хоровому класі													
Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Показ елементів розучування хорового твору.							7		7				
Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Використання репетиційного жесту.							8	2	6				
Разом за змістовим модулем 11							15	2	13				
Змістовий модуль 4. Основні прийоми техніки диригування поліфонічних творів													
Удосконалення техніки диригування в складних та змішаних розмірах ($\frac{9}{8}$, $\frac{9}{4}$ за дев'яти- і тридольною схемами; $\frac{12}{4}$, $\frac{12}{8}$ за дванадцяти- і чотиридольною схемами).							3		3				
Чергування простих і складних розмірів в хоровій партитурі.							5		5				
Диригування «на раз» у розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{5}{8}$. Відпрацювання чіткості жесту в творах дуже швидкого темпу.							5		1				
Удосконалення техніки диригування в складних та змішаних розмірах ($\frac{9}{8}$, $\frac{9}{4}$ за							2		2				

дев'яти- і тридольною схемами; 12/4, 12/8 за дванадцяти- і чотиридольною схемами).													
Разом за змістовим модулем 12							15		15				
Усього							60	6	54				

5. Теми індивідуальних занять

/п	Назва теми	Кількість годин
1	Транспортування творів шкільного репертуару на півтон вгору та вниз.	2
2	Читання з аркушу шкільних пісень (5-6 класи)	
3	Прийоми диригування речитативів і сольних партій в оперних сценах.	
4	Набуття початкових навичок практичної роботи з навчальним хором.	2
5	Дроблення основної метричної одиниці в розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{2}{4}$ у повільному русі. Відпрацювання прийомів плавного звуковедення в дуже повільних темпах.	
6	Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Показ елементів розучування хорового твору.	2
7	Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Використання репетиційного жесту.	
8	Удосконалення техніки диригування в складних та змішаних розмірах (9/8, 9/4 за дев'яти- і тридольною схемами; 12/4, 12/8 за дванадцяти- і чотиридольною схемами).	
9	Чергування простих і складних розмірів в хоровій партитурі.	
10	Диригування «на раз» у розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{5}{8}$. Відпрацювання чіткості жесту в творах дуже швидкого темпу.	
11	Удосконалення техніки диригування в складних та змішаних розмірах (9/8, 9/4 за дев'яти- і тридольною схемами; 12/4, 12/8 за дванадцяти- і чотиридольною схемами).	
Усього		6

6. Самостійна робота

П/п	Назва теми	Кількість годин
1	Транспортування творів шкільного репертуару на півтон вгору та	4
2	Читання з аркушу шкільних пісень (5-6 класи)	5
3	Прийоми диригування речитативів і сольних партій в оперних сценах.	4
4	Набуття початкових навичок практичної роботи з навчальним хором.	5

5	Дроблення основної метричної одиниці в розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{2}{4}$ у повільному русі. Відпрацювання прийомів плавного звуковедення в дуже повільних темпах.	4
6	Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Показ елементів розучування хорового твору.	5
7	Практична робота студента-диригента в хоровому класі. Використання репетиційного жесту.	4
8	Удосконалення техніки диригування в складних та змішаних розмірах ($\frac{9}{8}$, $\frac{9}{4}$ за дев'яти- і тридольною схемами; $\frac{12}{4}$, $\frac{12}{8}$ за дванадцяти- і чотиридольною схемами).	5
9	Чергування простих і складних розмірів в хоровій партитурі.	4
10	Диригування «на раз» у розмірах $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{5}{8}$. Відпрацювання чіткості жесту в творах дуже швидкого темпу.	5
11	Удосконалення техніки диригування в складних та змішаних розмірах ($\frac{9}{8}$, $\frac{9}{4}$ за дев'яти- і тридольною схемами; $\frac{12}{4}$, $\frac{12}{8}$ за дванадцяти- і чотиридольною схемами).	3
Усього		54

Блок «Постановка голосу»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі					
		інд	с.р					Інд	с.р				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Навчальна діяльність студентів													
Функція гортані під час співу							7		7				
Робота артикуляційного апарата вокаліста, дикція та вимова у співі							8	2	6				
Разом за змістовим модулем 5							15	2	13				
Змістовий модуль 2. Вокально-сценічна діяльність студентів													
Робота над видами вокалізації							7		7				
Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені)							8	2	6				
Разом за змістовим модулем 6							15	2	13				
Усього							30						
Змістовий модуль 3. Навчальна діяльність студентів													
Робота над видами вокалізації							7		7				
Виховання вокального слуху							8	2	6				
Разом за змістовим модулем 7							15	2	13				
Змістовий модуль 4. Вокально-сценічна діяльність студентів													
Створення художнього образу							7		7				

Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені)							8		8			
Разом за змістовим модулем 8							15		15			
Усього							60	6	54			

7. Теми індивідуальних занять

/п	Назва теми	Кількість годин
1	Функція гортані під час співу	
2	Робота артикуляційного апарата вокаліста, дикція та вимова у співі	2
3	Робота над видами вокалізації	
4	Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені)	2
5	Робота над видами вокалізації	
6	Виховання вокального слуху	2
7	Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені)	
Усього		6

8. Самостійна робота

П/п	Назва теми	Кількість годин
1	Функція гортані під час співу	7
2	Робота артикуляційного апарата вокаліста, дикція та вимова у співі	6
3	Робота над видами вокалізації	7
4	Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені)	6
5	Робота над видами вокалізації	7
6	Виховання вокального слуху	6
7	Створення художнього образу	7
8	Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені)	8
Усього		54

Блок «Хоровий клас»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі					
		прк	с.р					прк	с.р				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1 2	1 3	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Хоровий ансамбль як елемент хорової звучності													
Зовнішні і внутрішні передумови ансамблю.							4	2	2				
Ансамбль як засіб художньої виразності в хоровому співі.							5		5				
Частковий ансамбль хору.							3		3				
Загальний ансамбль хору.							3		3				
Разом за змістовим модулем 5							15	2	13				
Змістовий модуль 2. Види хорових ансамблів													
Ансамбль залежно від теситурних умов (природний і штучний).							5	2	3				
Ансамбль в хорі залежно від фактури викладу твору.							3		3				
Ансамбль у творах гармонічного і гомофонно-гармонічного складу.							3		3				
Ансамбль у поліфонічних творах (підголосково-поліфонічних, контрастно-поліфонічних, імітаційних).							4		4				
Разом за змістовим модулем 6							15	3	13				
Усього							30						
Змістовий модуль 3. Процес розучування хорового твору													
Початкове ознайомлення колективу з твором.							3		3				
Робота над основними елементами вокально-хорової техніки.							6	2	4				
Засоби і прийоми в процесі роботи над технічним і художніми компонентами твору.							3		3				
Робота з різними хоровими групами.							3		3				
Разом за змістовим модулем 7							15		15				
Змістовий модуль 4. Методи розучування хорового твору													
Спів з супроводом і без							6		6				

супроводу.													
Спів гармонічних послідовностей партитури поза ритмом.							3		3				
Мелодекламація, скоромовка.							3		3				
Роль диригентського жесту в процесі розучування твору.							3		3				
Разом за змістовим модулем 8							15		15				
Усього							60	6	54				

9. Теми практичних занять

/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зовнішні і внутрішні передумови створення ансамблю.	2
2	Ансамбль як засіб художньої виразності в хоровому співі.	
3	Ансамбль залежно від теситурних умов (природний і штучний).	2
4	Ансамбль у поліфонічних творах (підголосково-поліфонічних, контрастно-поліфонічних, імітаційних).	
5	Робота над основними елементами вокально-хорової техніки.	2
6	Спів з супроводом і без супроводу.	
Усього		6

10. Самостійна робота

П/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зовнішні і внутрішні передумови хорового строю. Зв'язок строю з ладово-гармонічним фактором.	2
2	Настроювання на ладотональності, і точність сприйняття тону. Використання фортепіано в роботі над строєм.	5
3	Принципи інтонування ступеней мажору і мінору залежно від їх функціонального значення	3
4	Інтонування мажорного і мінорного тризвуку та їх обернень, домінантсептакорду та його обернень і зменшеного септакорду.	3

5	Правила інтонування діатонічних і хроматичних півтонів.	3
6	Зовнішні і внутрішні передумови створення ансамблю.	3
7	Ансамбль як засіб художньої виразності в хоровому співі.	3
8	Частковий ансамбль хору.	4
9	Загальний ансамбль хору.	3
10	Ансамбль залежно від теситурних умов (природний і штучний).	4
11	Ансамбль в хорі залежно від фактури викладу твору.	3
12	Ансамбль у творах гармонічного і гомофонно-гармонічного складу.	3
13	Ансамбль у поліфонічних творах (підголосково-поліфонічних, контрастно-поліфонічних, імітаційних).	6
14	Початкове ознайомлення колективу з твором.	3
15	Засоби і прийоми в процесі роботи над технічним і художніми компонентами твору.	3
16	Робота з різними хоровими групами.	3
17	Спів гармонічних послідовностей партитури поза ритмом.	3
18	Мелодекламація, скоромовка.	3
19	Роль диригентського жесту в процесі розучування твору.	3
Усього		54

11.Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний та інтерактивні методи навчання.

8. Методи контролю Залік

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Блок «Хоровий клас» *

Поточний контроль та самостійна робота				Підсумк. контроль	Залік
Змістовий модуль 1-4		Змістовий модуль 5-8			
T1-T7	T8-T14	T15-T21	T22-27	100	100
26	26	25	23		

Блок «Хорове диригування» **

Поточний контроль та самостійна робота				Підсумк. контроль	Залік
Змістовий модуль 1-4		Змістовий модуль 5-8			
T1-T7	T8-T14	T15-T20	T21-T25	100	100
28	28	24	20		

Блок «Постановка голосу» ***

Поточний контроль та самостійна робота				Підсумк. контроль	Залік
Змістовий модуль 1-4		Змістовий модуль 5-8			
T1-T6	T7-T13	T14-T18	T19-T23	100	100
26	30	22	22		

Загальна оцінка з дисципліни обчислюється шляхом середнього арифметичного балів, набраних студентами з трьох блоків * ** ***

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
78-89	B	добре	
65-77	C		
58-64	D		
50-57	E	задовільно	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

Базова

1. Валькевич Р. А. Сценічна культура у педагогічному просторі : навчально-методичний посібник. Кіровоград : ПП «Інцест груп», Харків : Видавець Г.Озеров, 2016. 208 с.
2. Валькевич Р. А. Сценічно-виконавська майстерність : навчально-методичний посібник для студентів VI курсу. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Виниченка, 2015. 72 с.
3. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник (з грифом МОН України) /

- НМАУ ім. П. І. Чайковського. 3-тє вид. К. : Видавець Бихун В. Ю., 2017. 218 с.
4. Григор'єва В. В., Омельченко А. І. Хорове диригування: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Бердянськ: Видавець БДПУ, 2015. 218 с.
  5. Матвєєва О. В. Методика підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-сценічної діяльності : навчально-методичний посібник. Бердянськ : ФО-П Ткачук О.В., 2016 р. 112 с.

Допоміжна

1. Горбенко С. Українська дитяча хорова література. К. : НПУ, 2004. Ч. 2. 270 с.
2. Дем'янчук В. Теорія та практика роботи з дитячим хором (вокальним ансамблем). Навчальний посібник. Тернопіль., 2001. 94 с.
3. Доронюк В. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ, 2000. 237 с.
4. Мартинюк Л. В. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Хоровий клас та практикум роботи з хором» : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О.В., 2014. 60 с.
5. Сенченко Л. Українська сучасна хорова література. Рівне : РДГУ, 2002. 80 с.
6. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки : посібник. Вінниця. Нова книга. 2013. 176 с.

11. Інформаційні ресурси

1. <http://bdpu.org/library.html>
2. <http://edu.bdpu.org/>
3. https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/Spezialnosti/vk_2_scenichno-vikonavska_maYSTernist_spiv_ec08b.pdf
4. Медіатека інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв, ауд. 5б 308.